

ISPLAĆIVANJE NAKNADE ZARADE SINDIKALNIM FUNKCIONERIMA U VEĆEM IZNOSU OD PROPISANOG KAO RAZLOG ZA PREISPITIVANJE REPREZENTATIVNOSTI SINDIKATA

Zakon o radu

član 211

Da li je nezavisnost sindikata kod poslodavca narušena time što se sindikalnim funkcionerima isplaćuje naknada zarade u većem iznosu od naknade propisane Zakonom o radu, procenjuje organ nadležan za preispitivanje reprezentativnosti na osnovu podnetih dokaza i utvrđenih činjenica u sprovedenom postupku preispitivanja

"U skladu sa članom 211. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005 i 54/2009 - dalje: Zakon) ovlašćeni predstavnik sindikata ima pravo na plaćeno odsustvo radi obavljanja sindikalne funkcije, u skladu sa kolektivnim ugovorom ili sporazumom poslodavca i sindikata, srazmerno broju članova sindikata. Kolektivnim ugovorom ili sporazumom iz stava 1. ovog člana može se utvrditi da ovlašćeni predstavnik sindikata u potpunosti bude oslobođen obavljanja poslova za koje je zaključio ugovor o radu.

Članom 214. Zakona sindikalni predstavnik koji odsustvuje sa rada u skladu sa čl. 211. do 213. ovog zakona ima pravo na naknadu zarade najmanje u visini osnovne zarade u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu. Naknadu zarade iz stava 1. ovog člana plaća poslodavac.

Dakle, poslodavac i sindikat kolektivnim ugovorom ili sporazumom utvrđuju obim prava ovlašćenih predstavnika sindikata na plaćeno odsustvo radi obavljanja sindikalne funkcije. Obzirom da je Zakonom propisan najmanji iznos naknade zarade za ovo plaćeno odsustvo, ne postoji smetnja da se navedena naknada sporazumom ili kolektivnim ugovorom utvrdi u većem iznosu.

Prema članu 218. Zakona sindikat se smatra reprezentativnim:

- 1) ako je osnovan i deluje na načelima slobode sindikalnog organizovanja i delovanja;
- 2) ako je nezavisan od državnih organa i poslodavaca;
- 3) ako se finansira pretežno iz članarine i drugih sopstvenih izvora;
- 4) ako ima potreban broj članova na osnovu pristupnica u skladu sa čl. 219. i 220. ovog zakona;
- 5) ako je upisan u registar u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Članom 219. Zakona propisano je da se reprezentativnim sindikatom kod poslodavca smatra sindikat koji ispunjava uslove iz člana 218. ovog zakona i u koji je učlanjeno najmanje 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih kod poslodavca.

Ne postoje zakonske smetnje da se podnese zahtev za preispitivanje utvrđene reprezentativnosti u skladu sa članom 234. Zakona ukoliko je sindikat prestao da ispunjava uslove reprezentativnosti propisane čl. 218. i 219. Zakona. U zahtevu je potrebno da se navedu razlozi zbog kojih se zahteva preispitivanje reprezentativnosti kao i dokazi koji na to ukazuju. Da li je nezavisnost sindikata kod poslodavca narušena time što se sindikalnim funkcionerima isplaćuje naknada zarade u većem iznosu od Zakonom propisane naknade procenjuje organ nadležan za

preispitivanje reprezentativnosti na osnovu podnetih dokaza i utvrđenih činjenica u sprovedenom postupku preispitivanja."

(Mišljenje Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, br. 110-00-140/2012-02 od 22.10.2012. godine)